

Irigoyen'ek dio Martin de Retana jaunak Azkueren lanetatik **Cancionero popular vasco** eta **Morfología vasca** argitaratu nai dituala ta ortarako Euskaltzaindiaren baimena eskatzen duela. Ongi iduritu da, baiña kondizioa jartzerakoan argibidezko zatiren batzuek ezartzeko premia adierazi bear zaiola, zenbait gauzaren oar eta zuzenketaren premia duelako.

Zatarain'ek Altamiraren folklore lan bat eta alemanez argitaratu dan Uhlenbeck'en liburu baten berriak eman ditu, euskera ta euskal kulturarekin duten zer ikusia adieraziz.

Ondorean, Zatarain jaunak «**Arr** bukaera duten itz batzutaz» txostena irakurri du.

D'Ettxepare'ren liburua berriz argitaratzeko dan berria eman da.

Oi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

* * *

1967 - IX - 29

Donostia, 1967-ko irraillaren 29-an.

Bildu dira: M. Lekuona buru, J. Harischelhar buru ordezko, Irigarav. Labayen, Lafitte, Larzabal, Satrustegi eta Villasante euskaltzainak; Aita Altuna, Amuriza, Artola, Beobide, Berroialbiz, Berrondo, Esnal, Garmendia, Idiazabal, Lete, Lizundia, Loidi, Olaizola, Oleaga, Oregi, Saizarbitoria, Sarasola eta Zatarain euskaltzain laguntzailleak, San Martin idazkari dala.

Arrue, Eppherre, Irigoyen, Zavala, Atxa eta Santamaria jaunak ezin etorria adierazi dute.

Oi dan otoitzarekin asi da biltzarra.

Euskaltzain buruak esan du, biltzarreko agiriaren kopiak denak arzen dituztenez, ez duela merezi biltzarrean berriz irakurtzerik. Aurretiko agiriari buruz inork ezer esateko eukitzera, aski dela ori adieraztea. Ongi iduritu zaie batzarkideeri.

Dagonilleko biltzarreko agiria irakurri da eta ontzat artu da.

Villasante iaunak Aita Kandido Izagirre euskalkilari bikaiñaren ilberria eman du. Erronkari, Ultzama, Altsasu eta Tolosako euskalkien estudioak egiñak zituen eta lanetarik asko R. S. V. Amigos del Pais'ko «Boletin»-ean eta Urkixo Mintegiko «Anuario»-an argitaratuak. 1913'an Urretxun sortua zan eta il onen 12'an Arantzazun il (G. B.).

Idazkariak Colegio Provincial de Abogados'tik etorri zaigunaren berri eman du berekin genitun «interprete» kontuko ar-emanak zertan dauden galdetuz. Gara-garrilleko batzarrean erabaki zan bezala, Euskaltzaindiak bere barnean dituen legegizonen esku uzten du, eta Arrue'ri ematen zaio eskubidea Colegio-arekin personalki mintza dedin. Bide batez, Euskalerrian, juetararako legegizon euskalduneri preferentzia ematea eskatu bedi.

Quintana euskaltzain laguntzaillearen gutun baten berri eman da, ikastetxeeri euskera ta euskal kultura ordu libreetan sartzeko Euskaltzaindiak guzieren deia egin dezan eskatuz. Baiña, Enseñanza'ko Ministro jaunarekin gauza berdintsuari buruzko solasean geranez, uste da, orain ez dela momentua alde orretatik jokatzeke.

Etxaburu laguntzaillearen eskola txosten bat eta karta luze baten berri ere eman da. Txostena, ikastola textuak autatzeko izendatua dagoan batzordearen eskuetan uzten da. Kartan, euskeraren alderako egin bear diran gauzak aipatzen ditu, gutxi gora-bera, EUSKERA, V-gn. liburuan, 171/177 orrialdeetan esaten zana (Bilbao, 1960). Baiñan Euskaltzaindiak ez du naikoa laguntza gauza oiek aurrera eraman aal izateko, eta oraingoz aal duenaren barnean jokatu bearko du euskeraren bizitzaren alde.

Eusebio Goñi'ren karta bat Xalbadorri omenaldia egin nai diotela esanaz, Donostiako erriaren izenean, artu da.

«Auspoa» liburutegiaren karta bat Iturriagaren ipuiak argitaratzeko laguntza eskatuaz. Ikastoletako textoak eratzeko izendatua den batzordearen eskuetan uztea erabaki zen.

Zatarain jauna mintzatu da Ministruakin audientzia egingo zutenen batzordearen izenean. Erderari miñik egiteke gertu daudela eskoletan cuskerari lekua eman al izateko eta sakon istudiatzekotan direla. Gai berari buruz, idazkariak irakurri du Santamariaren txostena, eta zenbait puntu jartzen ditu asuntua aurrera eramateko. Ortarako, batzorde bat izendatzea komeni dela eskola ta ikastaro prolemak ezagutzen dituztenekin. Santamaria, Juan Zaragueta, Jesus Atxa, Julia Berrojalbiz eta Karmele Esnal izendatu dira beren artean bilkura bat egiteko. Eta, Euskaltzaindiaren idazkaria gelditzen da, oraingoz, batzorde orren idazkari.

Batzarkide guzieren, bakoitzak bere aldetik eman ditzaketen ideak emateko eskatzen zaie, eskoletan euskera zelan eramanari buruz. Harichelhar jaunak eman du Frantzian irugarren maillako eskola nagusietan egiten denaren berri. Loidi jaunak ere adierazi du Irun'go Institutoak egin nai duena.

Eskola textuak autatzeko lehendik izendatu zen batzordeari (Irigaray, Santamaria eta Zatarain jaunak betetzen zuten batzordea) Euskaltzaindiko izendatu berri diran andereñoak ezartzea erabaki da, eta baita ere Xabier Peña.

Loidik iztegi kaletarraren lanaren berri eman du, eta premiazkoena bultzatu al izateko, eskoletarako asmuz, Gramatika, Aritmetika eta Geographia iztegiak bizkortzea pentsatu dutela.

Don Pedro Berrondo jauna Euskaltzaindiak Donostian duen sekretaritzaren bulegoko lanak eratzeko laguntzaille izendatu da, Loidi ta San Martin'ekin batean eskuarteko lana eramateko.

Ministruarekin audientzia lortu zuan batzordeari eskerrak ematea erabaki da, ta bereziki Euskaltzaindiko ez diran Juan Zaragueta eta Alvaro del Valle Lersundi jaunari.

Juan Garmendia jaunak «Orixe» zanaren omen-illobiaren berri eman du. Illobia egiteko nundik zenbat diru artu danaren zeaztasunak eman ditu. Baiña, oraindak, balio duena bete al izateko 25.000 peseta inguru

falta dirala. Santu guzien egunean, Donostian bertan, Euskaltzaindiaren izenean elizkizunak egitea erabagi da. Egun berean illobia lehen aldiz agertzea eta bedeinkatzea nai da.

Satrustegi jaunak Zankozako euskerazko sariketaren berri eman du. Era berean, Enrike Zubiri «Manezaundi» nafar idazlearen eun urte bete-zearen berri.

Jaun berak dio, Pfo Caro Baroja'rekin mintzatu zela TVE'ko bertso-lari saioari buruz, eta ille batzuek barru, erosi al danean aditzera eman-goduela.

Zatarain jaunak dio Delegación de Industria'ko zuzendaritzak bide bazterretako auto-señaleak erderaz eta euskeraz jarri nai dituela, eta euskeraz zelan idatzi bear diran galdea egiten duela. Iztegi kaletarra egiten ari diranen eskuetan uzten da.

Jaun batzuen eskariz, Euskaltzaindiko billeren berria, idazkariak berak zabaldu bear duela kanpora agertzeko gauzak bakarrik autatuz. Urrengo batzarretik orrela egitekotan gelditu da.

«Txikito Kanbo» pastoralaren berri eman da. Iraillaren 24'an, Donostian, lehen aldiz izan da pastoral au.

Idazkariak Etxenagusia euskaltzain laguntzaillea egiten ari dan Gipuzkoako euskal idazleén izlauzko antologiaren berri eman du.

Baita ere, Mitxelena egiten ari dan Azkue'ren iztegi berriaren zenbait zeaztasun, esanaz, lana bizkortuko bada Mitxelenari batez ere lan materiala arindu bear zaiola laguntzille batzuek arkituaz.

Donostiako egunkariak egin zuten galdea aipatu da: «Plaza de la Trinidad» ia euskera iatorrean zelan esan bear dan Euskaltzaindiaren iritiz. Trinidadeko Plaza ondo dagola esan da, eta Trinidad Plaza obetoago.

Idazkariak, Irigoyen'ek Salamanca'tik egin dion kartaren berri eman du: Información y Turismo'ko Ministerioak «Rosalia de Castro» saria jarri duela aurten, 50.000 pesetako. gallegoz idatzitako poesia saritzeko «Boletín Oficial del Estado, n.º 199, 21-2-1967, 11791 orrialdea»-n dakarrenez. Igaz «Jacinto Verdager» saria eman zala katalanez, eta onei litzakeala Euskaltzaindiak, datorren urterako. «Urre ezteiak» aintzak arturik, euskerazko poesia saritzeko eskaria egitea, lehengo poeta zarren baten izenean. Ontzat artu da eta Azkue'ren izenean edo eskatzea pentsatu da.

Oi dan otoiwarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

* * *

1967 - X - 27

Donostian, Diputazioaren jauregian, batzarre gelan, 1967-ko urrillaren 27-an.

Bildu dira: Lekuona buru, Satrustegi, Villasante, Barandiaran, Arrue, Erkiaga, Labayen, Irigaray eta Irigoyen euskaltzainiak; Garmendia, Zatarain, Berrondo, Oregi, Amuriza, Juan Maria Lekuona, Beobide, Oleaga,